SLOVENIJA
SPORTNA LOTERIJA
GLAVNI SPONZOR

Ahmed Burić Foto: Tomaž Skale

16. 02. 2026, 00.00

AHMED BURIĆ

Vsi marš na ples. In vsi proti vsem

Ko je leta 2023 skupina Laibach objavila EP Love is still alive, skrito nadaljevanje filma Iron Sky: The Coming race, sem se tega iskreno razveselil. To je bil absolutno uspešen eksperiment, konceptualno in izvajalsko zelo inteligenten in umetniško skoraj superioren.

Veliko umetnost pogosto ustvarja preprostost, tukaj pa se je zgodilo, da se je vse izšlo: kot nekdo, ki ima rad tako elektropop kot country in ves ta vesoljski koncept pop muzike, s katerim so se skozi zgodovino tako lepo igrali David Bowie in Pet Shop Boysi, tako da (mi) je stvar povsem sedla.

Po (ponosnem) sodelovanju pri Alamutu, ki ga je navdihnil zgodovinski monumentalni roman Vladimirja Bartola, izdan leta 1938, se je pojavil singel S topom te bom ciljal, moja mala in počutil sem se prevarenega: »Čakaj, kako lahko nekdo, ki je več desetletij gradil kariero in pazil na vsak korak, naredi tak preobrat?« Potem sem se spomnil, da je neumno, če dovoliš, da te razočara lastna podoba o nečem ali nekom, a to je že področje psihologije. Vsi potrebujemo publiko. Vprašanje je samo, kako nizko smo se pripravljeni spustiti, da jo dosežemo.

Tako je nekako na (balkanski) glasbeni sceni. Če pogledate koncertno sceno, še vedno največ vstopnic prodajo tisti s trideset let in več kariere, novih zvezd praktično sploh ni. A tudi širši pogled na festivale nekako ponuja podobno sliko: dvajset istih bendov ima turneje na večjih odrih, tu in tam se pojavi kak biser iz nekdanjih časov, ravno toliko, da napolni zagrebški Boogaloo ali Tvornico. Ali Kino Šiška.

Danes za album potrebujete povprečno od dve do štiri leta raziskovanja, ukvarjanja z materialom, razvijanja, dopisovanja, sestavljanja tekstov in zvočne slike. Rezultat je v najboljšem primeru en spot, ki bo imel na youtubu nekaj deset tisoč ogledov.

Razlog za to ali eden od razlogov je vsekakor prezasičenost. V stalnem odlašanju in snemanju novih pesmi se pri velikem številu avtorjev in izvajalcev pojavlja strah pred dejstvom, da svojo pesem postavljajo ob 100.000 drugih. In to v enem dnevu. Vsega tega nihče ne more v celoti slišati: ko se vsi z nečim ukvarjamo, potem se redko kdo zares ukvarja s tem, in to je trenutno največji problem glasbenega posla. Danes za album potrebujete povprečno od dve do štiri leta raziskovanja, ukvarjanja z materialom, razvijanja, dopisovanja, sestavljanja tekstov in zvočne slike. Rezultat je v najboljšem primeru en spot, ki bo imel na youtubu nekaj deset tisoč ogledov. Organizacija koncertov je postala predraga, publika pa, kot se zdi, prelena in zaprta v krog tehničnih »dosežkov«, katerih skrajni domet je večinoma otopelost.

Paradoksalno, a večinoma točno. Pesmi se ne pišejo kot celota, v kateri morate imeti motiv, odprto misel in dovršen konec. Ampak si morate izmišljati vabe, s katerimi boste prej kot drugi ujeli pozornost morebitnega gledalca, ki bo na vašem spotu ostal sekundo dlje kot na kakem drugem. Končni cilj torej ni, da imaš dober format, kajti tukaj se igra šele začenja. Če se sploh začne. Treba je zmagati v digitalnem marketingu, se prebiti skozi gozd družbenih omrežij in algoritmov ter kot v kakšni videoigrici, kjer gre za to, da preživiš, pobiti vse nasprotnike. Preprosto.

Laibach se je v vsem tem spet pametno znašel: pravijo, da »kot pri mnogih vidikih sodobnega življenja nas že samo poslušanje glasbe sili, da prevprašujemo resničnost«. Dobro, to je menda vedno bilo tako, a ker živimo v času, v katerem je svoboda suženjstvo, neznanje moč, antifašizem pa eden od obrazov fašizma, potem velja to tudi poudariti.

Tako so zapakirali Allgorhytm, na videz malce groteskno delo, ki nas uvaja v »patološko predanost glasbi«. Dovolite, da se javi stari kritik, poln (napačnih!?) referenc pri poslušanju, zato poleg očitnih vplivov, kakršni so že omenjeni Pet Shop Boysi in Kraftwerk, obstaja tudi rudimentarni drum 'n' bass na sledi Discipline kičme. Laibach je tudi (jugo)slovenska stvar. Prav takšen je tudi naslov albuma, ki je napovedan točno za praznik dela, 1. maj. Imenuje se Musick, kjer se hoče z besedno igro pa tudi all go rhytm pokazati bolezen glasbe. Ali bolezen zaradi glasbe, kakor želite – stanje, v katerem glasba ne predstavlja legitimnosti okusa ali stilske opredelitve, ampak je orodje v boju algoritmov. Alle gegen alle, bi rekel legendarni DAF, ki ima – če ravno vse zberemo – morda tudi največji vpliv na Laibach skozi njihovo zgodovino. Zlasti njen elektronski del. Čeprav, in kaj bi drugega, kolektiv trdi, da je nanje najbolj vplival in ostal referenčna točka sam Laibach, v vseh svojih niansah, variacijah in zgodovinskih preobrazbah.

Dovolj pošteno. Allgorhytm je, kot pravijo v nadaljevanju, kolaž elektropop klišejev, ki s cinizmom portretira tudi glasbene algoritme, pa tudi tisto mentalno lenobo, o kateri smo govorili. Da se lepo prepustimo nečemu, kar bo izbiralo glasbo za nas. V tem smislu se menda tudi pojavlja ta bolezen Musick, kot določen konec dobe rituala nedelovanja. V kateri ima Laibach zelo pomembno vlogo. Ko se izmikajo slikam in zvokom, poudarjajo, da je vse okrog nas omejeno z algoritmom in da se iz te mreže morda lahko rešimo – spet paradoksalno – tako, da absolutno skočimo v njo. In se prepustimo (algo)ritmu. Nalezljiva elektropop struktura, ki bi morala pristati na Evroviziji, a je, jojme, Slovenija (na srečo, to moramo dodati) izstopila iz tekmovanja.

Laibach je najboljši, ko (se) igra. Hvala bogu, samo da so izstopili iz faze Bijelo dugme. Svi marš na ples. Spet Algoritem. All go rhytm.

PRIPOROČAMO

PODJETJA

Bolj kot za resne grožnje o selitvi gre verjetno za pritisk na politične...

ŠOLSTVO

Učbeniki pod drobnogledom ustavnega sodišča

ZOI 2026

Nika Prevc s kompletom kolajn in celo paleto izkušenj in novih čustev

SIMULACIJA

Vojaški izvedenec: Rusija bi za prevzem baltskih držav potrebovala le...

OLIMPIJSKE IGRE

Jurij Tepeš po bronu Nike Prevc: To je razmišljanje pravih prvakinj!

ČASOVNI STROJ

Ljubezenski škandal ljubljanskega župana

INŽENIRING

Potrditev iz Nase: Kitajska je z gigantskim projektom upočasnila...

EN MRTEV

(VIDEO) Trenutek, ko se je v Sarajevu iztiril tramvaj; voznika izpusti...